



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



Závěrečná evaluační zpráva projektu MAP a MAP II pro správní obvod ORP Znojmo

Vypracoval:

Mgr. Tomáš Pásek

03/2023



Obsah

Úvod a manažerské shrnutí	3
Harmonogram evaluace	4
Cílové skupiny evaluace.....	5
Použité evaluační metody	6
Desk research	6
Individuální strukturované rozhovory	7
Dotazníkové šetření.....	8
Zúčastněné pozorování a doplňkové rozhovory	9
Zhodnocení naplnění zadání projektu.....	10
Zvolená témata v SR MAP	11
Povinné evaluační otázky	12
Účelnost.....	12
Dopady	12
Udržitelnost.....	12
Priorita: Komunikace a spolupracující prostředí ve vzdělávání.....	13
Priorita: Individualizace vzdělávání	17
Priorita: Kompetence školy a osobnost učitele	21
Priorita: Prostředí a atmosféra školy.....	25
Udržitelnost projektů MAP.....	28





Úvod a manažerské shrnutí

Následující dokument obsahuje závěrečnou evaluační zprávu pro projekty „Místní akční plán pro správní obvod ORP Znojmo“ (dále jen „MAP“, reg. číslo: CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000385) a navazující „Místní akční plán pro správní obvod ORP Znojmo II“ (dále jen „MAP II“, reg. číslo: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009113). Realizované projekty byly uskutečněny na základě výzvy MŠMT č. 02_15_005 – „Místní akční plány rozvoje vzdělávání“. Závěrečná evaluační zpráva je výsledkem kontinuálního hodnotícího procesu v souladu s předem přijatými postupy MAP a je povinnou součástí závěrečné zprávy o realizaci (ZZoR).

Závěrečná evaluační zpráva je rozdělena do tří částí. První část obsahuje manažerské shrnutí, popis plánu evaluace, vlastní zadání evaluace a použitou metodologii pro sběr a vyhodnocení relevantních dat. Druhá část je věnována vlastnímu vyhodnocení účinnosti projektů MAP I a MAP II. Hodnotí se, do jaké míry byly naplněny hlavní cíle programu, zdali dosažené výsledky přispěly k těmto cílům a jakých výsledků bylo dosaženo. Posuzuje se přímý dopad a udržitelnost stavu po skončení intervencí. Třetí část obsahuje stručná závěrečná doporučení pro zefektivnění procesů v daných podmínkách MAP a MAP II s vyhodnocením možnosti ovlivnění stavu bez systémových zásahů.

Celkově lze konstatovat, že projekty MAP a MAP II vytvořily efektivní strukturu pro spolupráci a předávání si informací a zkušeností. Byla vytvořena platforma zaštiťující nové způsoby efektivního rozvoje regionálního školství na elementární úrovni a to především v oblasti rozvoje vzájemné komunikace, metodiky a kvality školního klimatu. V průběhu projektu byly nalezeny oblasti, kterým je třeba se věnovat na vyšší úrovni, a vyžadují systémové zásahy. Jedná se především o problém vysokého počtu žáků ve třídách a nedostatečné kapacity asistentů pedagogů ve vztahu k inkluzivní péči.



Projekt: Místní akční plán vzdělávání v ORP Znojmo III

Registrační číslo projektu:

CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022993





Harmonogram evaluace

Závěrečná evaluační zpráva je povinnou součástí ZZoR projektů MAP a MAP II. Realizace této zprávy proběhla v souladu s dokumentem „Postupy MAP – Metodika tvorby místních akčních plánů v oblasti vzdělávání“.

Hlavním cílem evaluace je objektivní zhodnocení a ověření dopadů projektu a kvalita realizace projektu. Evaluace ověřuje, zda realizace probíhala v souladu s interně přijatými postupy MAP v souladu s výzvami č. 02_15_005 „Místní akční plány rozvoje vzdělávání a č.02_17_047 „Místní akční plány rozvoje vzdělávání II“.

Vlastní evaluace probíhala ve třech fázích. Fáze přípravná byla uskutečněna v první polovině roku 2022. Cílem bylo shromáždění relevantních dokumentů a podkladů pro vlastní zahájení evaluačního procesu, příprava strukturovaných rozhovorů a dotazníkových řízení. Druhá fáze obnášela vlastní sběr vhodných evaluačních dat, realizaci rozhovorů a účast na pracovních skupinách. Závěrečná fáze se skládala z vyhodnocení sesbíraných dat, jejich analýzy a konečného vyhodnocení výsledků. Přehledněji viz. přiložená tabulka.

Díličí plnění, aktivita	Lhůty a termíny
Stanovení cílů evaluace	do 31.5.2022
Sběr dokumentů a vyhodnocení výchozího stavu	do 30.7.2022
Příprava dotazníkových řízení a strukturovaných rozhovorů	do 30.9.2022
Realizace řízených rozhovorů	do 20.1.2022
Sběr dat pomocí dotazníkových šetření	do 20.1.2022
Analýza získaných informací a dat	do 10.2.2023
Vypracování závěrečné evaluační zprávy	do 20.3.2023

Tabulka č.1: Tabulka harmonogramu evaluace MAP



Projekt: **Místní akční plán vzdělávání v ORP Znojmo III**

Registrační číslo projektu:

CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022993





Cílové skupiny evaluace

Primární cílové skupiny:

- 1) Členové pracovních skupin MAP
- 2) Řídící výbor MAP
- 3) Realizační tým MAP
- 4) Pedagogičtí pracovníci
- 5) Vedení mateřských a základních škol účastnících se projektu

Aby byla umožněna spolupráce výše uvedených subjektů v rámci projektu, bylo nutné vypracovat funkční komunikační kanály. Snaha o rozvoj regionálního školství bez zásahů do systému je efektivním způsobem ke zlepšování úrovně poskytovaných služeb. Toho lze dosáhnout zvýšenou pozorností vůči pracovnímu prostředí, klimatu školy/školky a investicím do vzdělávání a motivace pedagogických i nepedagogických pracovníků.

Evaluační šetření se zaměřilo především na aktivní účastníky projektu. Zejména se jednalo o realizační tým MAP a členy pracovních skupin. Osloveni byli také účastníci akcí pořádaných v rámci MAP II. Vedení škol si přínosy proběhlých akcí interně neověřovala. V rámci projektu MAP a MAP II proběhly všechny povinné sebehodnotící aktivity v souladu s postupy popsány v SR MAP pro ORP Znojmo.



Projekt: Místní akční plán vzdělávání v ORP Znojmo III

Registrační číslo projektu:

CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022993

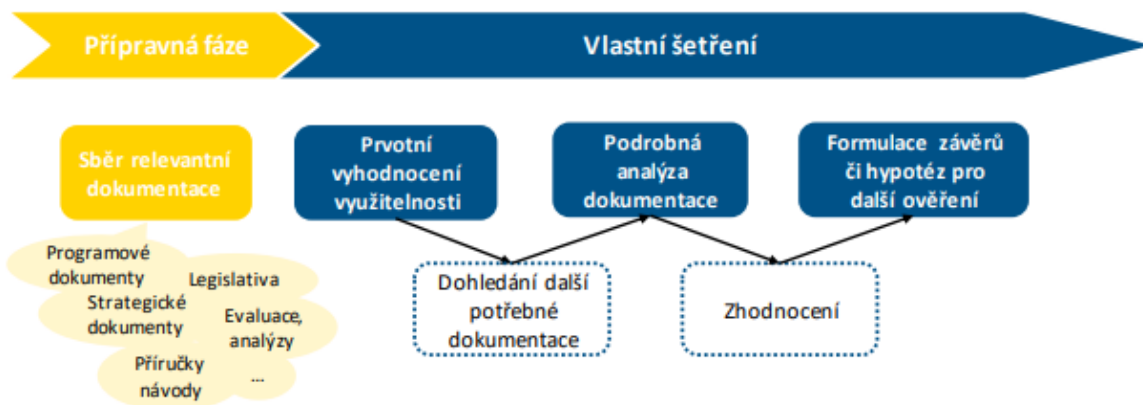




Použité evaluační metody

- 1) Desk research
- 2) Dotazníková šetření
- 3) Řízené strukturované rozhovory
- 4) Zúčastněné pozorování a doplňující rozhovory

Obrázek č.1 - Základní schéma metody:



Zdroj: Hendl, J. (1999). Úvod do kvalitativního výzkumu. Praha. Karolinum.

Desk research

Metoda zahrnuje vyhledání, sběr, rešerši, analýzu a vyhodnocení již existujících dostupných informací a relevantních dokumentů. Cílem analýzy dokumentace bylo nastudování a zhodnocení dostupných dokumentů a informací, které umožní řádně nastavit další pokračování prací, stanovení hypotéz či prvních závěrů.





Konkrétně se jednalo o následující dokumenty:

- Zprávy o realizaci projektu
- Postupy MAP
- Strategický rámec MAP
- Komunikační plán MAP
- Závěrečné a průběžné sebehodnotící zprávy
- Zápisy z jednání pracovních skupin
- Zápisy z jednání řídicího výboru

Individuální strukturované rozhovory

Rozhovory byly v rámci tohoto projektu stěžejní metodou pro získávání informací. Cílem rozhovorů bylo získat podrobné informace k řešenému tématu. Rozhovory se zaměřovaly především na ověření naplnění cílů projektu a změn, kterých se působením podařilo docílit. Respondenti byli vybíráni z realizačního týmu, pracovních skupin a školských zařízení zapojených v projektu.

Vzorová osnova strukturovaného rozhovoru:

- Úvod a vysvětlení si cíle rozhovoru
- V jakém stavu je dle Vás projekt nyní a výstupy v něm realizované?
- Jak hodnotíte průběh realizace projektů MAP a MAP II?
- Jak osobně hodnotíte míru naplnění cílů stanovených v projektu?
- Jak hodnotíte praktické dopady realizace projektu?
- Vidíte z pohledu Vámi řešené problematiky další prostor pro zlepšení?
- Jak hodnotíte vzájemnou komunikaci mezi účastníky projektu?



Projekt: **Místní akční plán vzdělávání v ORP Znojmo III**

Registrační číslo projektu:

CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022993





Obrázek č. 2 – Průběh rozhovoru



Zdroj: Pergler, Disman a kol.: Vybrané techniky sociologického výzkumu. Praha (1969).

V úvodní fázi rozhovoru byl vysvětlen cíl, smysl a obsah rozhovoru. Jádrem rozhovoru bylo kladení otázek dle připraveného scénáře, jehož průběh se lišil v závislosti na tom, jaký typ rozhovoru jsme zvolili.

Využito tedy bylo metody polostrukturovaných rozhovorů. Otázky vycházely z provedené analýzy dokumentace a respondentům byl dán prostor rovněž pro volné zhodnocení situace. Z rozhovoru byl zpracován jednoduchý zápis. Zároveň byla využita metoda hloubkového rozhovoru, který umožňuje získat detailní informace o zkoumaném tématu díky tomu, že umožňuje respondentovi volně vyjadřovat své názory na zkoumanou problematiku. V případě zjištění některé zajímavé či důležité informace ve vztahu k předmětu šetření se tazatel snažil povzbudit respondenta k rozvinutí myšlenky. Po celou dobu rozhovoru docházelo k uspořádání otázek od jednoduchých ke složitějším.

Dotazníkové šetření

Hlavním kvantitativním nástrojem sběru dat bylo dotazníkové šetření, které probíhalo od 1. září 2022 do 31. ledna 2023. Otázky byly strukturovány tak, aby byla rovnoměrně prozkoumána realizace jednotlivých cílů projektu a jejich vzájemná provázanost. Dotazovány byly také konkrétní dopady projektu a změna, kterou jednotlivé aktivity projektu přinesly vzhledem k naplnění předem stanovených cílů. Vyhodnocován byl celkový přínos projektu pro konkrétní subjekty stejně tak, jako úroveň vzájemné spolupráce a komunikaci při realizaci projektu.

Otázky dotazníkového šetření:

- 1) Na který z vytyčených cílů MAP měl projekt nejvyšší dopad?



Projekt: **Místní akční plán vzdělávání v ORP Znojmo III**
Registrační číslo projektu:
CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022993





- 2) Narazili jste na problémy, které nebylo v rámci MAP možné řešit z důvodu nutné systémové změny?
- 3) Zintenzivnila se Vaše spolupráce díky účasti v MAP s jinými subjekty mimo MAP?
- 4) Podílil se Vaše zařízení/pracovní skupina i na jiných projektech zkvalitňování poskytovaných služeb (kromě MAP)?
- 5) Měli byste zájem o zapojení do navazujících projektů MAP?

- 6) Jakou konkrétní realizovanou akci v rámci projektu považujete za nejvíce přínosnou?
- 7) Byla pro Vás účast v projektu MAP přínosná?
- 8) Byla Vám poskytnuta možnost se podílet na plánovacích procesech projektu MAP?

Cílovou skupinou dotazníkového šetření byli členové pracovních skupin, řídicího výboru MAP, realizačního týmu MAP, ředitelé a pedagogové školských zařízení přímo zapojených do projektu. Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 34 respondentů.

Zúčastněné pozorování a doplňkové rozhovory

Zmíněné pozorování a účast na projektovém pracovišti probíhalo v prostředí realizačního týmu MAP. Realizační tým byl pro zmíněné pozorování vhodným prostředím, protože spolupracuje se všemi pracovními skupinami a koordinaci plnění společných cílů projektu. Účast na jednáních realizačního týmu byla přínosná pro zhodnocení průběhu interních procesů a komunikace v rámci projektů MAP. Především došlo k ověření dodržování principů MAP stanovených strategickým rámcem.

Doplňující rozhovory cílily na upřesnění dat získaných během kvantitativních průzkumů a byly cenným materiálem k vyhodnocení. Pro přesnější závěry bylo nutné konkretizovat některé evaluační otázky, které byly pojaty obecněji v dotazníkovém šetření.





Zhodnocení naplnění zadání projektu

Výchozím dokumentem pro projekty MAP a MAP II byla výzva MŠMT č. 02_15_005 – Místní akční plány rozvoje vzdělávání z 8. září 2015. Cílem této evaluace bude vyhodnocení klíčového řídicího dokumentu projektu MAP a MAP II - Strategického rámce. Posuzováno bude, v jaké míře došlo k naplnění cílů MAP a jejich začlenění do strategického rámce projektu.

Opatření MAP:

Prioritní opatření MAP:

1. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita – **SPLNĚNO**
2. Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání - **SPLNĚNO**
3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem - **SPLNĚNO**

Doporučená opatření MAP:

4. Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků - **SPLNĚNO**
5. Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýrství a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO) -**SPLNĚNO**
6. Kariérové poradenství v základních školách - **SPLNĚNO**

Průřezová a volitelná opatření MAP:

7. Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků – **SPLNĚNO**
8. Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka – **SPLNĚNO**
9. Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků - **SPLNĚNO**
10. Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků - **SPLNĚNO**
11. Investice do rozvoje kapacit základních škol – **ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO**





Zvolená témata v SR MAP

Povinná témata

- Čtenářská gramotnost (PT 1)
- Matematická gramotnost (PT 2)
- Rovné příležitosti (PT 3)
- Financování (PT 4)

Doporučené téma

- Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání, sociálních a občanských dovednostech (DT 1)

Témata a priority projektů MAP a MAP II byly vybrány v souladu s požadavky výzev MŠMT č. 02_15_005 „Místní akční plány rozvoje vzdělávání a č.02_17_047 „Místní akční plány rozvoje vzdělávání II“. Zvolená témata reflektují vhodně situaci v současném regionálním školství. Prioritou zůstává rozvoj fungující inkluzivní výuky a dostupnost kvalitního předškolního vzdělání i základních škol napříč celým územím ORP Znojmo.



Projekt: Místní akční plán vzdělávání v ORP Znojmo III

Registrační číslo projektu:

CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022993





Povinné evaluační otázky

Evaluační šetření vyhodnocuje zejména účelnost, dopady a udržitelnost projektů MAP. V závěrečné zprávě dokládáme vyhodnocení odpovědí na povinné evaluační otázky stanovené evaluačním plánem a vymezenými v dokumentu „Postupy MAP III pro ORP Znojmo – Metodika tvorby místních akčních plánů v oblasti vzdělávání“. Uvádíme postup, jakým bylo odpovědí dosaženo a omezení jejich výpovědní hodnoty. Se zjištěním evaluace budou seznámeni aktéři v území ORP Znojmo.

Účelnost

- 1) Do jaké míry se podařilo dosáhnout hlavního i dílčích cílů MAP?
- 2) Co v dosažení těchto cílů bránilo, nebo jim naopak pomáhalo?
- 3) Do jaké míry se podařilo postupovat v souladu s principy MAP

Dopady

- 1) Co se změnilo díky akčnímu plánování na našem území?
- 2) Co přineslo akční plánování jednotlivým aktérům v území?
- 3) Co přinesla spolupráce s dalšími projekty k naplňování cílů MAP?

Udržitelnost

- 1) Jakým způsobem se bude v MAP pokračovat
- 2) Je plán udržitelnosti MAP realistický

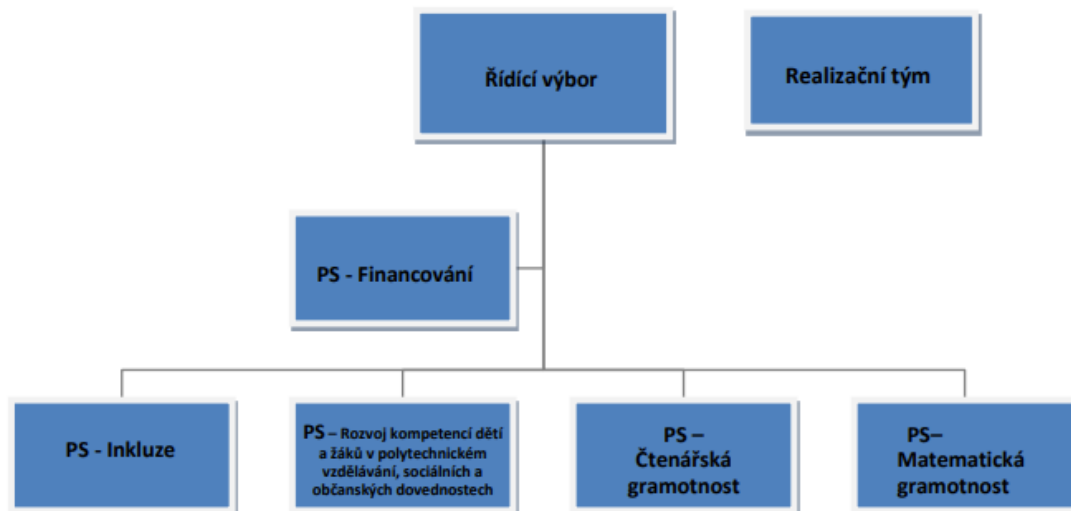




Priorita: Komunikace a spolupracující prostředí ve vzdělávání

Klíčovým požadavkem projektu MAP bylo vytvoření funkčního systému komunikace mezi subjekty. Vzdělávání je komplexní problematika závislá na předávání si praktických zkušeností a poznatků s návrhy konkrétních řešení podpořených praxí. Struktura projektového řízení byla vytvořena v rámci přípravy projektu MAP. Vzhledem k její dostatečné efektivitě nebyla v průběhu realizace projektu nadále měněna.

Obrázek č. 3 – Organizační struktura MAP



Zdroj: <https://www.znojemskevinarstvi.cz/map-v-orp-znojmo-ii/dokumenty-map-ii>

Dle výsledku polostrukturovaných rozhovorů byla míra setkávání dostačující. Řídící výbor se schází v intervalu jedenkrát za šest měsíců a v případě nutnosti byli členové výboru dostupní i mimo tuto pravidelná jednání. Účastníci rozhovorů vidí jako jednoznačný přínos pro projekt personální prolnutí mezi řídicím výborem a jednotlivými pracovními skupinami. Evaluátor hodnotí výše zmíněné řešení jako významné zefektivnění vzájemné komunikace mezi řídicím výborem a pracovními skupinami.

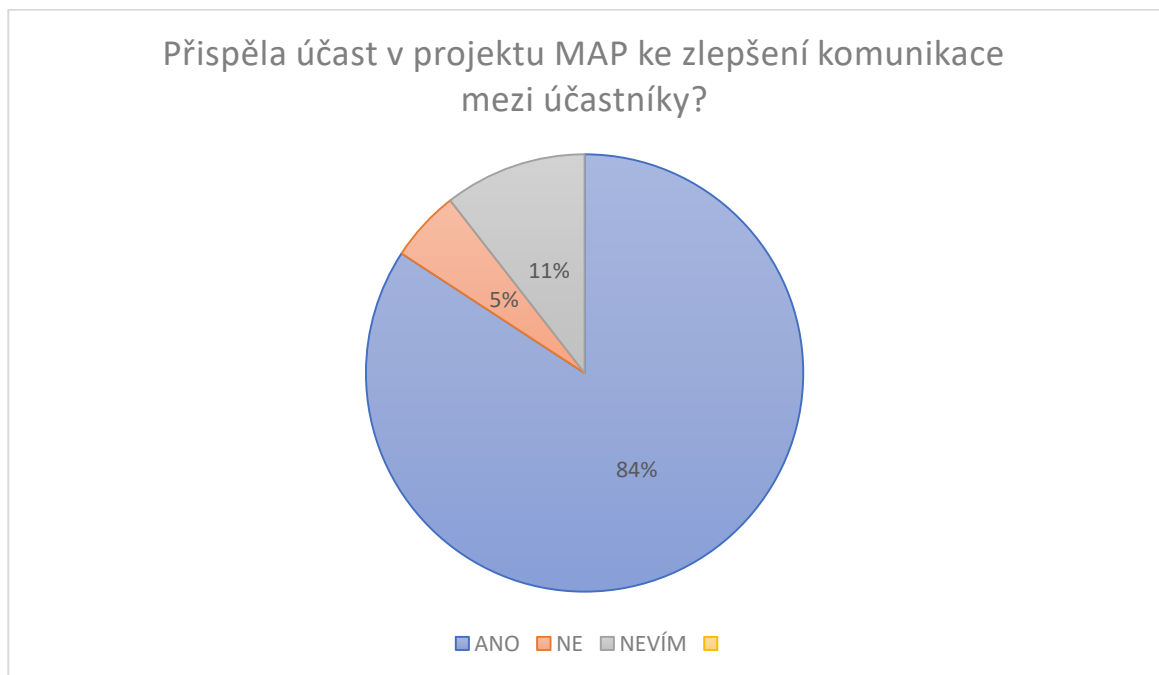




Pravidelné osobní setkávání účastníků projektu hodnotí všichni zúčastnění jako klíčové. Za jediné negativum lze považovat omezení vyplývající z vládních karanténních opatření v době pandemie COVID-19 v letech 2020-2021. Komunikace online nebyla plnohodnotnou formou setkávání.

Z grafu znázorňujícího výsledky dotazníkového šetření v rámci evaluace projektu MAP lze konstatovat, že v oblasti komunikace bylo dosaženo největšího pokroku díky účasti na projektu. Navázání nových kontaktů je významným dlouhodobým přínosem pro oblast rozvoje vzdělávání i navazujících projektů.

Graf č. 1 – Komunikace a spolupracující prostředí ve vzdělávání

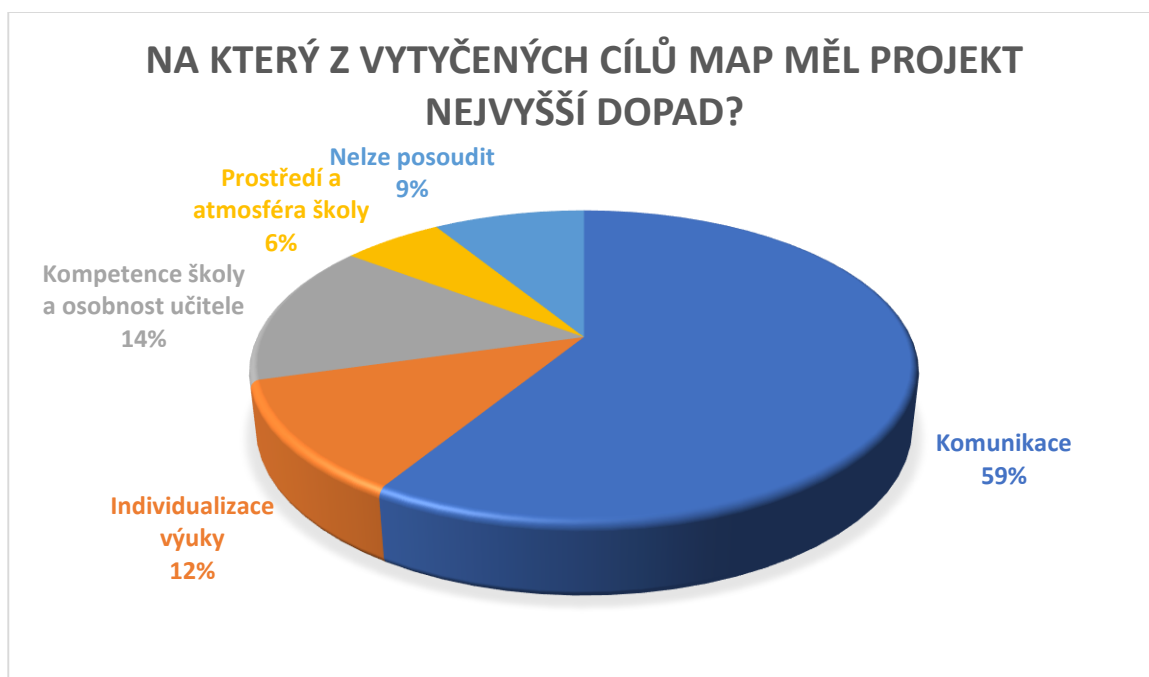


Zdroj: Dotazníkové šetření k evaluaci projektu I.





Graf č. 2 – Komunikace a spolupracující prostředí ve vzdělávání



Zdroj: Dotazníkové šetření k evaluaci projektu I.

Vnější komunikace byla uskutečňována pomocí webové prezentace a Facebookového profilu projektu, který však sloužil zejména pro interní potřeby účastníků a nikoliv pro širokou veřejnost. V průběhu realizace projektu byl vydáván pravidelný online bulletin „Sovíkovo mapování“, pojmenovaný podle maskota projektu. Přehlednou formou informuje o proběhlých a nadcházejících událostech v rámci projektu.

Jako nedostatečnou hodnotí účastníci projektu spolupráci a komunikaci s rodiči a komunitami. Ta se dělá pouze po lince škola – rodiče a naráží na neinformovanost a neangažovanost ze strany škol, rodičů i projektu. Z tohoto důvodu se doporučuje přijetí opatření zajišťujících vyšší míru informovanosti rodičů a laické veřejnosti. Dít by se tak mělo minimálně na webových prezentacích a sociálních sítích škol a školek účastnících se projektu.





Tabulka plnění dílčích cílů – Komunikace a spolupracující prostředí ve vzdělávání

Dílčí cíl	Splněno	Aktivity	Vazby PT	Návrhy
<i>Lepší schopnost komunikace a spolupráce</i>	ANO	Webináře online komunikace, Seminář komunikace s rodiči, Komunikační mosty	PT1 *** PT2 *** PT3 *** PT4 * DT1 ***	Období omezení kvůli COVID 19 ukázalo nedostatečnou kvalitu online komunikace. Osobní setkávání bylo nenahraditelné.
<i>Zajištění dostatku prostoru a forem pro vzájemné setkávání a sdílení praxe</i>	ANO	Zajištěno v souladu s SR MAP a „Postupy MAP“, metodické kabinety	PT1 ** PT2 ** PT3 ** PT4 * DT1 **	Rozvoj forem online komunikace pro případ, že by osobní setkávání nebylo možné. Větší zapojení zřizovatelů.
<i>Efektivní spolupráce zřizovatel-škola-rodíče-komunita</i>	ČÁSTEČNĚ	Seminář komunikace s rodiči, Komunikační mosty	PT1 ** PT2 ** PT3 ** PT4 *** DT1 **	Zvýšení povědomí zúčastněné veřejnosti o dění v projektu a jeho možnostech.
<i>Funkční systém komunikace napříč vzdělávací soustavou</i>	ANO	Metodické kabinety, Webináře online komunikace	PT1 * PT2 * PT3 * PT4 * DT1 *	Zintenzivnění komunikace řídicích orgánů projektu se zřizovateli a vyššími samosprávnými celky.

Tabulka č. 2: Plnění dílčích cílů MAP – Komunikace a spolupracující prostředí ve vzdělávání.





Priorita: Individualizace vzdělávání

Společné vzdělávání dětí s rozdílnou úrovní schopností je základem moderního inkluzivního školství. Jedná se o komplexní problematiku náročnou na kvalitu a dostatek odborných pedagogických pracovníků, vytvoření kvalitního a pevného zázemí pro žáky i učitele a v neposlední řadě také kontinuální rozvoj schopností pedagogických pracovníků.

Individualizované vzdělávání je běžnou praxí na malotřídních školách, ale zvyšující se požadavky na inkluzi dětí vyžadují od pedagogů výraznou flexibilitu a kompetenci. Cílenou metodickou podporou a vzděláváním osoby učitele a asistentů pedagoga lze dosáhnout výrazného zlepšení v individuálním přístupu k žákovi. V případě dětí se specifickými potřebami nelze upostranit úlohu rodičů.

Aktivity projektu MAP se soustředily především na metodické proškolení pedagogických i nepedagogických účastníků vzdělávacího procesu v regionu. Naplnění některých dílčích cílů projektu naráželo na překážky, které nebyly možné v rámci projektu odstranit. Jedná se především o klíčový problém nižšího množství žáků ve třídách. Toho bez systémové změny, zvýšení počtu učitelů a kapacity škol a školek efektivně dosáhnout nelze. Většina účastníků projektu hodnotí jako klíčový faktor nedostatek financí. I když počty pedagogů i jejich asistentů ve školství rok od roku rostou, stále se nedaří průměrné počty žáků ve třídách snižovat. Zřizovatelé škol a MŠ nereagují pružně na měnící se demografické křivky a vytváří se tak velký tlak na kapacity školských zařízení.

I přesto se dařilo na projektových cílech velmi intenzivně pracovat. Metodické kabinety byly klíčovou aktivitou po celou dobu trvání projektu. Velká pozornost byla kladena i na další významný aspekt individualizovaného vzdělávání a to na diagnostiku dětí v průběhu vzdělávacího procesu. Ta je rozhodující pro včasnou identifikaci možného problému u žáka a naopak rozpoznání a stimulace skutečného potenciálu žáka je v inkluzivním vzdělávání zásadní.

Přínos projektu MAP pro oblast individualizace vzdělávání hodnotí účastníci velmi vysoko. S velkým úspěchem se setkaly zejména metodické kabinety v oblastech dopadajících přímo na vyučování, ale i do oblasti sociální pedagogiky a pedagogiky volného času.



Projekt: Místní akční plán vzdělávání v ORP Znojmo III

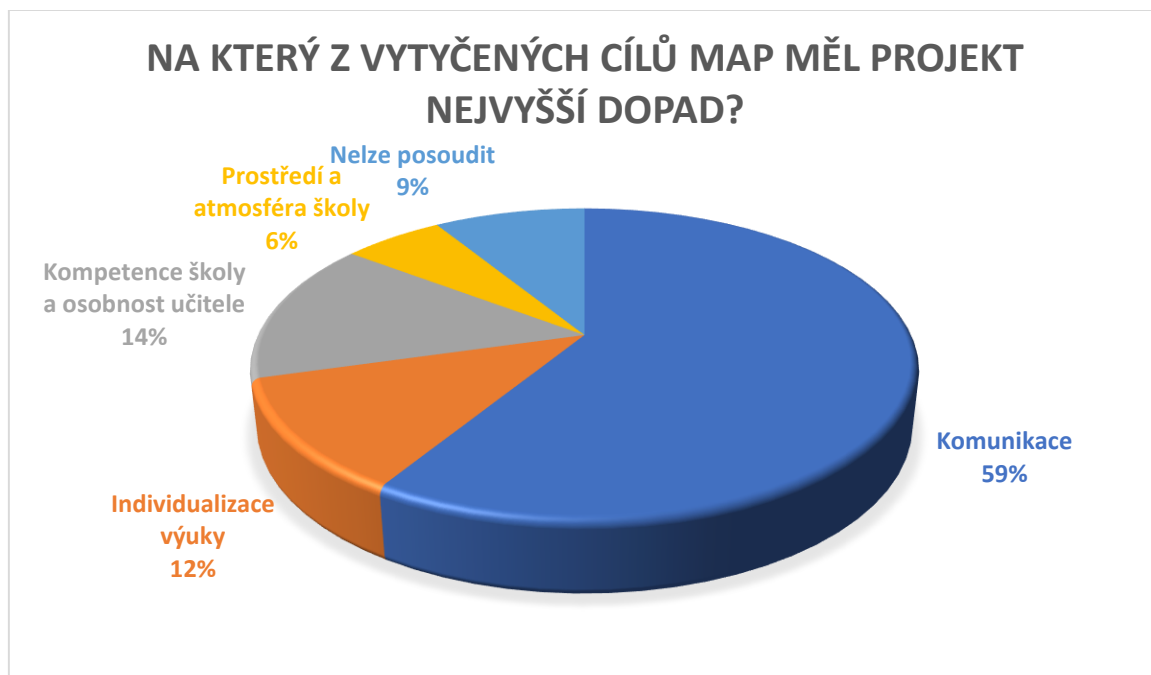
Registrační číslo projektu:

CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022993





Graf č. 3 – Individualizace vzdělávání a výuky



Zdroj: Dotazníkové šetření k evaluaci projektu I.

Srovnání počtu tříd mateřských škol všech zřizovatelů v JMK a ČR

	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2019/20	2020/21
JMK	1733	1751	1756	1763	1787	1812
ČR	15393	15519	15542	15660	15751	15972
JMK/ČR	11,26%	11,28%	11,29%	11,26%	11,34%	11,34%

Zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy Jmk

Vývoj počtu žáků v JMK

	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2019/20	2020/21
I.stupeň	57652	58876	61056	62200	62400	61915
II.stupeň	31751	34000	35282	36785	38658	40887
CELKEM	89403	92876	96338	98985	101058	102802

Zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy Jmk



Projekt: **Místní akční plán vzdělávání v ORP Znojmo III**

Registrační číslo projektu:

CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022993





Tabulka plnění dílčích cílů – Individualizace vzdělávání

Dílčí cíl	Splněno	Aktivity	Vazby PT	Návrhy
<i>Nižší počet žáků ve třídách</i>	ČÁSTEČNĚ	Metodické kabinety Workshopy: Realita inkluze Kulaté stoly Seminář: Reforma financí regionálního školství.	PT1 *** PT2 *** PT3 *** PT4 *** DT1 ***	Cíl není možné naplnit v rámci plnění projektu MAP. Jedná se o systémový problém vázaný na financování regionálního školství jako celku. Možno pouze dokumentovat pozitivní vliv menšího počtu žáků na kvalitu výuky v rámci jednotlivých zařízení.
<i>Individuální práce se žáky</i>	ANO	Metodické kabinety Metodická podpora MŠ Podpora školních družin Workshopy: Realita inkuze	PT1 *** PT2 *** PT3 *** PT4 *** DT1 ***	Metodická podpora a vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků vede ke zlepšení. Větší využití zkušeností z malotřídek i v standardních školách. Zvýšit proškolení pedagogů v oblasti diagnostiky žáků.
<i>Doplnění potřebných profesí a kompetencí ve školství</i>	ČÁSTEČNĚ	Metodické kabinety Metodická podpora MŠ Podpora školních družin Metodický kabinet výchovných poradců Podpora asistentství Seminář: Školní zralost	PT1 *** PT2 *** PT3 *** PT4 *** DT1 ***	Cíl není možné naplnit v rámci plnění projektu. Jedná se o kompetenci zřizovatele a systémové řešení se silnou vazbou na financování. V rámci projektu lze řešit pouze monitoring a diskuzi.





Připravenost k zavádění systémových změn	ANO	Kulaté stoly Jednání pracovních skupin Metodické kabinety	PT1 *** PT2 *** PT3 *** PT4 *** DT1 ***	Vytvoření prostoru pro komunikaci a včasné diskuzi k budoucím změnám ve školství. Předávání si zkušeností s implementací.
---	------------	---	---	---

Tabulka č. 3: Plnění dílčích cílů MAP – Individualizace vzdělávání





Priorita: Kompetence školy a osobnost učitele

Škola jako instituce musí poskytovat odpovídající kvalitu vzdělávání na všech úrovních a připravit budoucí generace k úspěšnému začlenění se do společnosti. Cílem projektů místního akčního plánování je v první řadě důraz na rozvoj osobností učitelů, zvyšování jejich kvalifikace a chápání struktury vzdělávání jako komplexního celku, kde je školka a školka důležitou, nikoliv však jedinou složkou. Podstatnou úlohu ve vzdělávacím procesu hraje rodina i komunita a kolektiv.

Pochopením a rozvíjením vzájemných vztahů na úrovních zřizovatel-škola-rodina je možné dosáhnout výrazného zlepšení v efektivitě vzdělávacího procesu. Budováním vzájemné komunikace a spolupráce, zapojením komunit a rodin je možné dosáhnout nejen zlepšení práce s mládeží, ale také pozitivnějšího vnímání úlohy vzdělávacích institucí.

Pro projekty MAP a MAP II byly stanoveny následující dílčí cíle:

1) Rozvíjení kompetencí a přijetí odpovědnosti

Cílem je dosažení vyšší míry přijetí odpovědnosti na všech stranách vzdělávacího procesu, pomocí rozvoje manažerských a komunikačních kompetencí vedení škol, učitelů a zapojení rodičů s dalšími organizacemi. Ke zlepšení komunikace pak přispěje konkrétně rozdělení odpovědností mezi učitelem a rodičem. Spokojenosti všech stran samozřejmě prospívá i zkvalitnění komunikace mezi zřizovateli a vedením škol.

2) Zdokonalování vzdělávání a rozvoj týmové spolupráce

Rozvoj nabídky různých inovativních forem a způsobů vzdělávání, podpora vedení škol, rozvíjení týmové spolupráce a zajištění dostatečného přísunu informací a sdílené praxe o pedagogických metodách a postupech. Implementace nových metod osvědčených praxí jiných škol a zařízení, za účelem zpestření a inovace nabízeného vzdělávání. Samozřejmostí je také vzájemná součinnost a týmová spolupráce s ostatními subjekty zapojenými do procesu vzdělávání.

3) Kvalifikování a schopní pedagogové se schopností leadera

Zapojení do komunikace změn při přípravě pedagogů a hlubší propojení přípravy s praxí. Posílení pozice pedagogů, zvýšením jejich osobnostních odborných kompetencí a měnit organizaci výuky tak, vznikl prostor pro kvalitní a stálou přípravu pedagogů v praxi i před nástupem do praxe. Pomocí rozšíření podílu pedagogů na zpětné vazbě,





zajišťovat

lepší motivaci pedagogů. Zvýšení kreditu pedagogů a jejich vnímání společností, pomocí finančního ohodnocení, popřípadě jinou vhodnou formou působení MŠMT.

4) Genderová vyváženost ve všech formách vzdělávání

Pomocí motivace, zázemí, témat a opory ve vedení podněcovat zvýšení účasti mužů v pedagogickém, podpůrném a motivačním působení na žáky.

V rámci projektů MAP byla přijatá opatření obzvláště ve formě metodické podpory, vzdělávání pedagogů i řídicích pracovníků a diskuzích. Ty měly za úkol identifikovat rezervy v přijatých opatřeních a navrhnout efektivní formy nápravy.

Nejvýrazněji aktivity projektu působily na kompetence pedagogických pracovníků. Metodické kabinety, sdílení praktických poznatků z výuky a workshopy zaměřené na osobnostní rozvoj pracovníků ve školství se staly běžnou součástí školního roku v regionu. Za dobu trvání projektu bylo uskutečněno kolem stovky aktivit podporujících rozvoj pedagogických pracovníků.

Kompetence školy a osobnost učitele se velmi výrazně prolíná s ostatními dílčími cíli projektu. Zejména byl dáván důraz na rozvoj komunikace, která je pro rozvoj kompetencí stěžejní. Rezervy účastníci projektu vidí v nedostatečné roli pedagoga jako manažera vzdělávání a spolupráci s rodiči. Naopak velký význam pro regionální školství zaznamenaly projekty zaměřené na implementaci a seznámení se s novými metodami. Projekty MAP byly iniciátorem takových setkávání během celého období realizace projektu. Účastníci projektu si zmiňované workshopy pochvalovali a považují je za důležitou součást místního akčního plánování.

Při plnění dílčích cílů nebylo možno ovlivnit genderovou vyváženost složení učitelského sboru. Situace v regionu kopíruje celorepublikový trend vzhledem k poměru zastoupení mužů a žen ve školství. Nejedná se o situaci, kterou by bylo možno v rámci působení projektu změnit. Přestože se vynakládají nemalé prostředky na posílení pozice mužů ve školství, tak se v posledních letech poměr zastoupení mužů a žen nemění. Genderové složení pedagogických pracovníků je ovlivněno mnoha vnějšími faktory a není je možné v rámci projektů MAP pozitivně ovlivnit. Předškolní vzdělávání je výhradně doménou pouze pedagožek. S vyššími stupni vzdělávání se poměr mužů a žen v pedagogických sborech přibližuje.



Projekt: Místní akční plán vzdělávání v ORP Znojmo III

Registrační číslo projektu:

CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022993



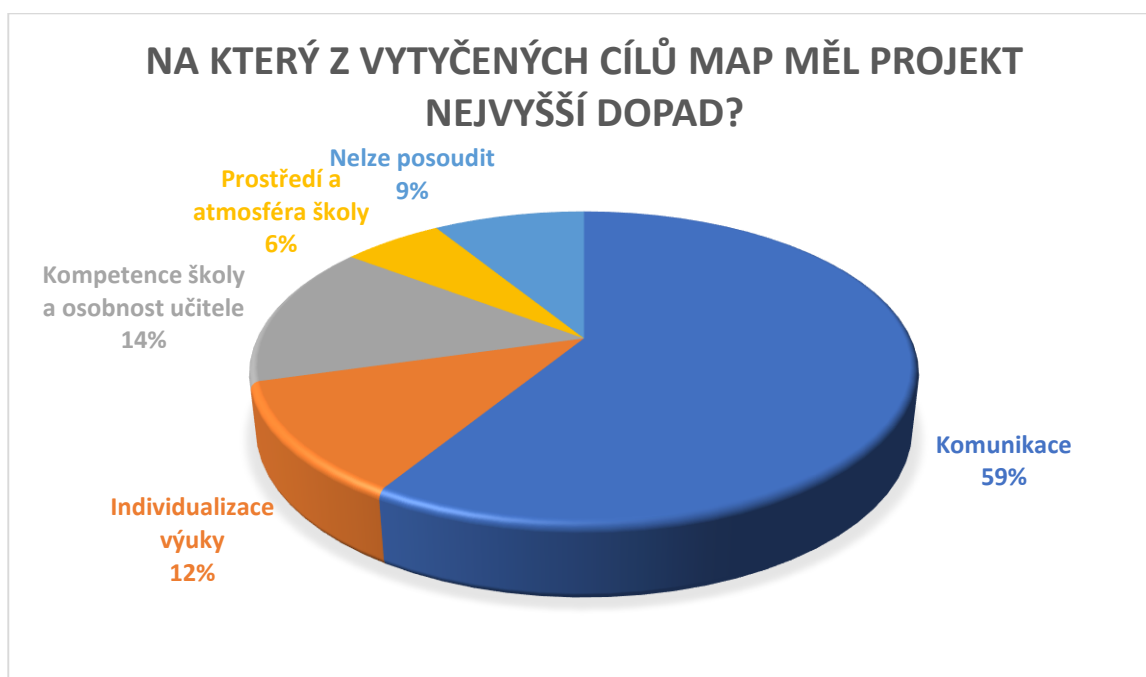


Tabulka vývoje podílu mužů v regionálním školství

Pedagogičtí pracovníci – podíl mužů v %	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Řídící pracovníci	30,4%	30%	29,9%	29,2%	28,6%	28,6%	28,3%
<i>Předškolní výchova</i>	0,9%	0,9%	1,2%	1,2%	1,2%	1,2%	1,3%
<i>Základní školy</i>	35,2%	35,3%	34,3%	34,3%	34,2%	33,1%	32,9%
Učitelé/učitelky	21,1%	20,7%	19,9%	19,5%	19,4%	19,7%	19,8%
<i>Předškolní výchova</i>	0,4%	0,4%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,6%
<i>Základní školy</i>	14%	13,8%	14%	14,2%	14,5%	14,6%	14,9%
Ostatní pedagogičtí pracovníci	13,2%	12,3%	11,3%	10,6%	10,4%	10,2%	9,9%
<i>Asistenti pedagoga</i>	13,2%	11,1%	9%	7,7%	7,3%	7%	6,9%
<i>Vychovatelé</i>	11,7%	11,3%	11,3%	11,7%	11,7%	11,4%	11,4%
<i>Speciální pedagogové</i>	11,4%	10,6%	10,3%	10%	9,2%	9,1%	8,8%

Zdroj: Statistika MŠMT.

Graf č. 4 – Kompetence školy a osobnost učitele



Zdroj: Dotazníkové šetření k evaluaci projektu I.

Z dotazníkového šetření mezi účastníky projektu vyplývá, že oblasti zvyšování kompetencí školy a osobnostnímu rozvoji učitelů byla věnována patřičná pozornost. Respondenti hodnotí



Projekt: **Místní akční plán vzdělávání v ORP Znojmo III**

Registrační číslo projektu:

CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022993





naplnění zmíněného cíle jako druhý nejvyšší konkrétní dopad projektu na úroveň vzdělávání v ORP Znojmo. Z hlediska evaluátora je investice do pedagogického personálu zásadním úkolem místního akčního plánování a měla by se i nadále udržovat na vysoké úrovni. Rezervy jsou stále patrné v manažerských schopnostech pedagogických pracovníků, kde doporučuji zintenzivnit aktivity v tomto směru. Naopak přijímání nových metod, sdílení pozitivních zkušeností a praktických poznatků bylo po celou dobu probíhajících aktivit projektu na vysoké úrovni.

Tabulka plnění dílčích cílů – Kompetence školy a osobnost učitele

Dílčí cíl	Splněno	Aktivity	Vazby PT	Návrhy
<i>Rozvíjení kompetencí a přijetí zodpovědnosti</i>	ANO	Metodické kabinety Seminář o komunikaci Online setkávání Kulaté stoly	PT1 ** PT2 ** PT3 *** PT4 * DT1 **	Doporučuje se rozvíjet komunikaci mezi školou a rodiči. Zdůraznění role rodiny ve vzdělávacím procesu.
<i>Zdokonalování vzdělávání a rozvoj vzájemné spolupráce</i>	ANO	Metodické kabinety Seminář o komunikaci Online setkávání Kulaté stoly	PT1 *** PT2 *** PT3 *** PT4 *** DT1 ***	Bez připomínek. Aktivity v projektu byly efektivní.
<i>Kvalifikování a schopní pedagogové se schopností leadera</i>	ANO	Metodické kabinety Veletřh pomůcek Seminář FKSP Semináře o distanční výuce	PT1 *** PT2 *** PT3 *** PT4 * DT1 ***	Intenzivnější zaměření na manažerské kompetence pedagogů.
<i>Genderová vyváženost ve všech formách vzdělávání</i>	NE	Kulaté stoly Diskuze v rámci PS	PT1 ** PT2 ** PT3 ** PT4 * DT1 **	Kromě diskuze nelze řešit v rámci projektu MAP. Jedná se o systémový problém.

Tabulka č. 2: Plnění dílčích cílů MAP – Kompetence školy a osobnost učitele.





Priorita: Prostředí a atmosféra školy

Jednou z priorit rozvoje regionálního školství je zajištění odpovídajícího prostředí pro vzdělávání a vytvoření pozitivní atmosféry ve škole. Smyslem je nabídnout všem účastníkům vzdělávacího procesu bezpečné a podnětné prostředí, které přispívá k pohodě a motivaci všech zúčastněných stran.

Zlepšení prostředí je možné docílit jak materiálními investicemi do budov škol, učeben a jejich vybavení, tak také metodickou přípravou a rozvojem schopností pedagogických i nepedagogických pracovníků ve vzdělávání. Zejména je nutné podporovat aktivity směřující k podpoře práce s kolektivem nejen v průběhu vyučování, ale také mimoškolní aktivity s přispěním rodičů. Spolupráce školy, rodiny a komunity může pozitivně ovlivňovat atmosféru celého vzdělávacího procesu.

Pro projekty MAP a MAP II byly stanoveny následující dílčí cíle:

1) Tvůrčí zázemí pro vzdělávání, výchovu a rozvoj

Zajištění dostatečného, rozvíjecího, inspirativního a bezpečného prostředí pro vzdělávání na mateřských a základních školách. Zaměření na polytechniku a výuku odborných předmětů i v mimoškolním vzdělávání.

2) Atraktivní zázemí pro mimoškolní aktivity a vzdělávání

Cílem je zajištění kvalitního a bezpečného zázemí pro mimoškolní a školní aktivity, jako základního předpokladu pro rozvoj různorodosti a pestrosti nabízených forem a programů.

3) Bezpečný prostor pro školní i mimoškolní aktivity

Zajištění bezpečného, zdravého a atraktivního prostředí pro školní i mimoškolní aktivity. Vnitřní i venkovní prostory s vazbou na přírodu a zdravý životní styl.





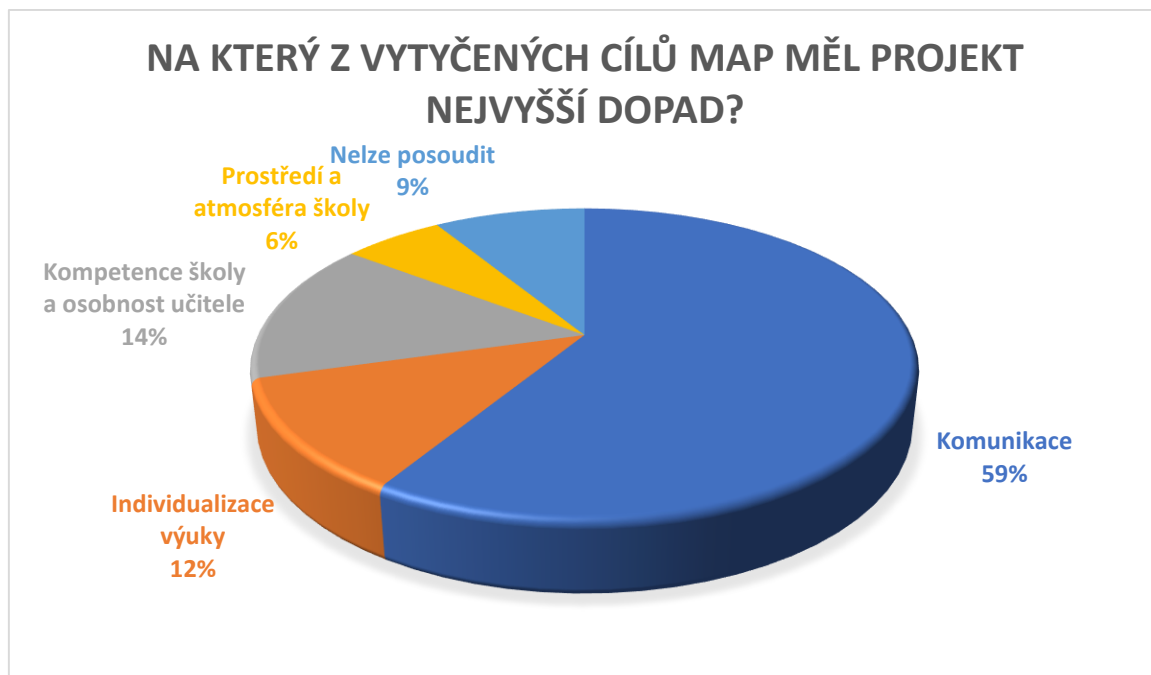
4) Podílení-se žáků a rodičů na vytváření prostředí školy a podmínek pro vzdělávání

Vyšší míra spolupráce na utváření vzdělávacích forem a programů s rodinami. Efektem bude i podrobnější identifikace rolí rodičů a pedagogů, z pohledu nastavení hranice mezi vzděláváním, jakožto kompetencí pedagoga a výchovou, jakožto kompetencí rodičů. Dále též rozvoj vazby rodičů i žáků na místní kulturu a národní povědomí.

Dle výsledků evaluačního šetření lze označit příspěvek projektu ke zlepšení prostředí za uspokojivý. Vzhledem k tomu, že největší změny kvality prostředí lze dosáhnout přímými investicemi do zázemí, vybavenosti učeben i estetické kvality školy, musíme především pozitivně hodnotit sdílení zkušeností mezi jednotlivými školskými zařízeními a pedagogy. Metodologická průprava, zvyšování komunikační úrovně a „soft skills“ pedagogů jsou základními pilíři aktivit v rámci projektů MAP.

Pozitivně jsou hodnoceny aktivity typu veletrhy pomůcek, kdy se pedagogům dostává možnosti se seznámit s novinkami na poli didaktických potřeb a vybavování odborných učeben základních škol 3D tiskárnami spolu s odbornými semináři z oblasti polytechniky. Domnívám se, že jde o správně zvolený postup a doporučuji v rozvoji těchto kompetencí pokračovat i v budoucnosti.

Graf č. 5 – Prostředí a atmosféra školy





Tabulka plnění dílčích cílů – Prostředí a atmosféra školy

Dílčí cíl	Splněno	Aktivity	Vazby PT	Návrhy
<i>Tvůrčí zázemí pro vzdělávání, výchovu a rozvoj</i>	ANO	Metodické kabinety 3D tisk v praxi 3D modelování v praxi	PT1 *** PT2 *** PT3 *** PT4 ** DT1 ***	Investice do materiálního vybavení odborných učeben.
<i>Atraktivní zázemí pro mimoškolní aktivity a vzdělávání</i>	ANO	Komunitní veletrh pomůcek Použití ICT ve výuce Webináře o zpestření výuky	PT1 ** PT2 ** PT3 *** PT4 ** DT1 **	Esteticky zpracované prostory pro výuku u mimoškolní aktivity. Velmi přínosná by byla širší spolupráce s rodiči.
<i>Bezpečný prostor pro školní i mimoškolní aktivity</i>	ANO	Metodické kabinety školních družin Metodické kabinety MŠ	PT1 * PT2 * PT3 *** PT4 ** DT1 ***	Podpora renovace a vylepšení výukových prostor. Důraz na venkovní hřiště MŠ. Diskuze o rozšíření praktické výuky vně školy.
<i>Podílení-se žáků a rodičů na vytváření prostředí školy a podmínek pro vzdělávání</i>	ANO	Webinář domácí vzdělávání Poradenství s výběrem zaměření Workshop „Rovné příležitosti“	PT1 ** PT2 ** PT3 *** PT4 ** DT1 ***	Komunikace s rodiči při výběru budoucího zaměření dítěte. Zlepšení informovanosti rodičů. Větší důraz na komunikaci rodiče-škola.

Tabulka č. 2: Plnění dílčích cílů MAP – Prostředí a atmosféra školy.





Udržitelnost projektů MAP

Cílem projektů MAP na území ORP Znojmo bylo především vytvoření přetrvávající komunikační struktury mezi subjekty regionálního školství z řad základních a mateřských škol, diagnostika jejich potřeb pro další vzdělávání a s tím související potřebná metodická a edukační podpora.

Projekty MAP byly velmi úzce zaměřeny na zvyšování kompetencí všech účastníků vzdělávacího procesu v nelehkém prostředí inkluzivního školství. Domnívám se, že investice do zkvalitňování vzdělávacího procesu jsou neefektivnější právě tehdy, týkají-li se přímého působení na pedagogické a vedoucí pracovníky v oboru. Vzhledem ke malé fluktuaci zaměstnanců v regionálním školství jsou veškeré aktivity směřující k dozdělování a metodologické podpoře zaměstnanců velmi efektivní i z dlouhodobého hlediska a tím pádem udržitelné.

Graf č. 6 – Přínos účasti na projektu



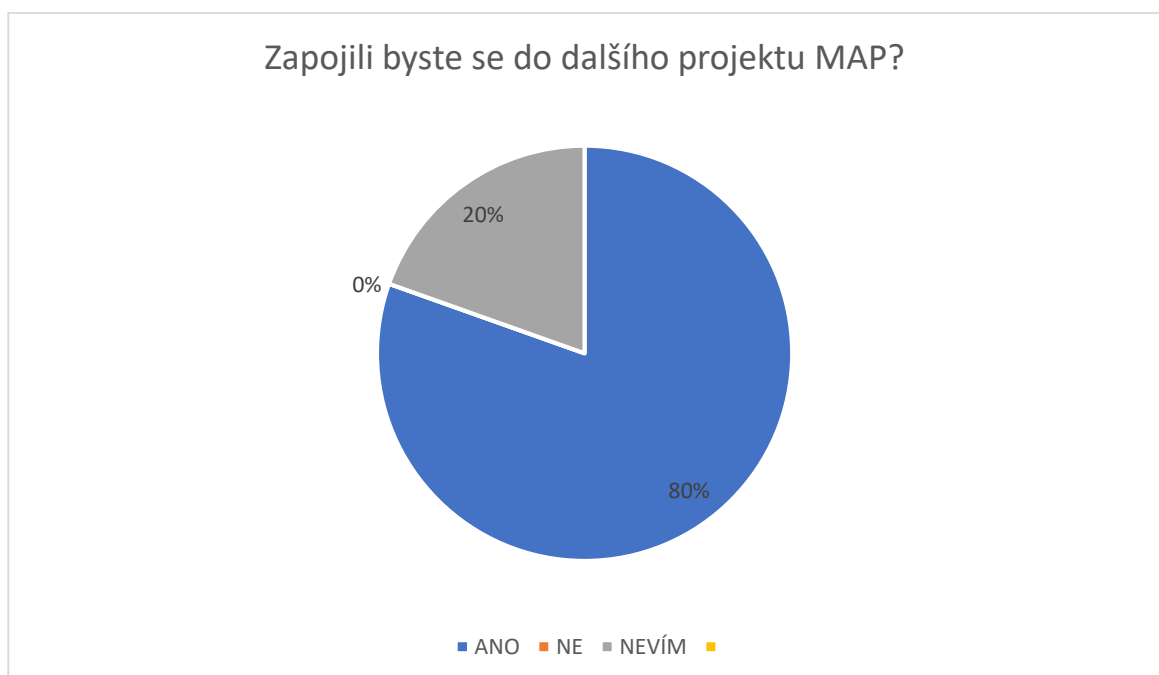
Zdroj: Dotazníkové šetření evaluátora projektu.





Účastníci projektu pozitivně hodnotí nastavení a úroveň komunikace mezi školskými zařízeními, pracovními skupinami a řídicími orgány projektu. Dle provedeného evaluačního šetření se podařilo dosáhnout pevné komunikační struktury v rámci regionu, navázat nové kontakty i vně projektu a sdílet spolu klíčové informace a zkušenosti. Vytváření kontaktů a sdílení zkušeností vidím jako klíčovou záležitost v dalším zkvalitňování služeb v oblasti vzdělávání, ale také v oblasti sociální, která je s výchovou a vzděláváním úzce provázána. Rezervy jsou stále patrné v komunikaci mezi školou a rodiči. Doporučuji se v budoucnu zaměřit na aktivity vedoucí k bližšímu seznámení se rodičů a komunit s možnostmi zkvalitňování vzdělávacího procesu. Doporučení se týká i nedostatečné podpory pro mimoškolní a volnočasové aktivity a zlepšení povědomí účastníků o možnostech zapojení se do jiných projektů na krajské i celostátní úrovni.

Graf č. 7 – Ochota zapojit se do navazujících projektů MAP

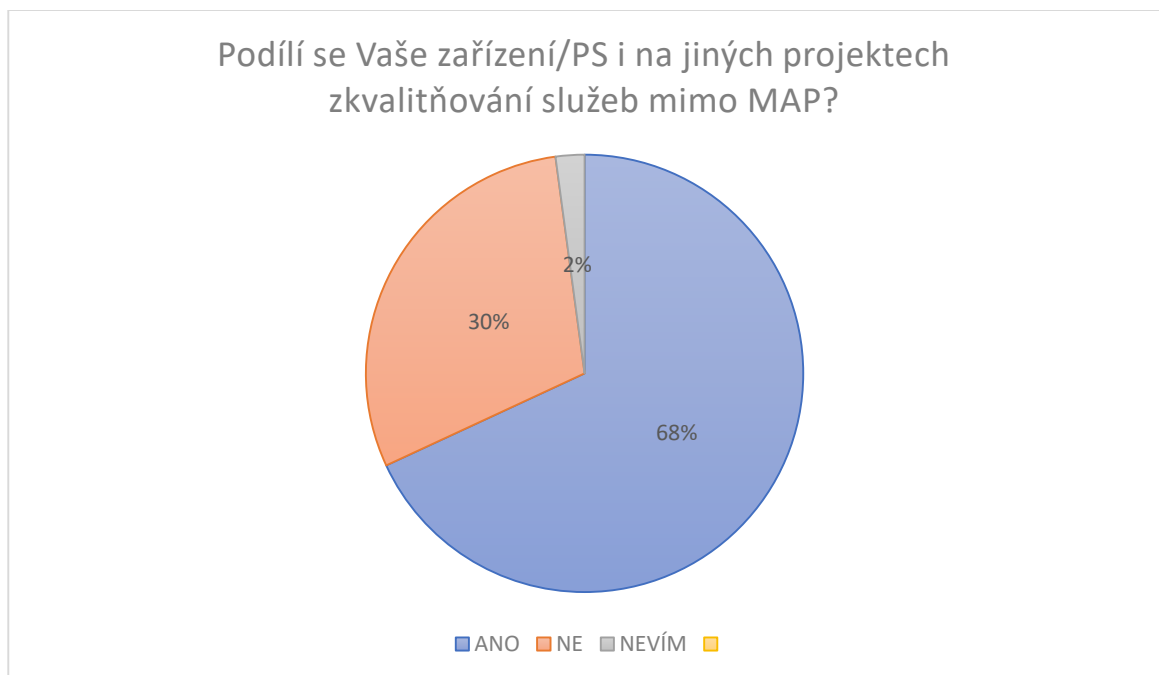


Zdroj: Dotazníkové šetření evaluátora projektu.





Graf č. 8 – Spolupráce s jinými projekty v oblasti školství



Zdroj: Dotazníkové šetření evaluátora projektu.

Většina účastníků projektu se jednoznačně vyslovila ve prospěch pokračování MAP nebo navazujících projektů. S tím také souvisí pozitivní hodnocení celkových přínosů projektu pro regionální školství, kdy se přes 90% respondentů vyjádřilo pozitivně. Jako nevyužitou příležitost vidím nedostatečné povědomí účastníků projektu o možnosti zapojení v projektech týkajících se rozvoje školství i mimo region. Bylo by vhodné koordinovat aktivity projektů MAP v ORP Znojmo s projekty vyšších správních celků.

